

ПОГОДЖЕНО

Начальник

Управління освіти Торецької міської
військово-цивільної адміністрації
Бахмутського району Донецької області
_____ Володимир ОРЕШКІН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Опорного закладу
«Торецька загальноосвітня
школа І-ІІІ ступенів № 6»
військово-цивільної адміністрації
міста Торецьк Донецької області
_____ Наталія БРАЖЕНКО

**Освітня програма
на 2021/2022 навчальний рік
Опорного закладу «Торецька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 6»
військово-цивільної адміністрації міста Торецьк Донецької області**

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

Опорного закладу «Торецька
загальноосвітня школа
І-ІІІ ступенів № 6»

військово-цивільної адміністрації
міста Торецьк Донецької області

Голова педагогічної ради, директор
_____ Наталія БРАЖЕНКО

(протокол від 25.08.2021 № ____)

**Освітня програма
Опорного закладу «Торецька загальноосвітня школа І-ІІІ
ступенів № 6» військово-цивільної адміністрації
міста Торецьк Донецької області**

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма Опорного закладу «Торецька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 6» військово-цивільної адміністрації міста Торецьк Донецької області складена на виконання абзацу двадцять другого частини першої статті 64 Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017), п. 1, 3 статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» (Прийняття від 16.01.2020. Набрання чинності 18.03.2020).

Для початкової загальної освіти програма складена з метою впровадження Державного стандарту початкової загальної освіти:

- Постанови Кабінету Міністрів України №87 від 21.02.2018 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» для 1-х класів.

Наскрізна освітня програма закладу освіти розроблена на основі Типових освітніх програм

- *для першого циклу початкової освіти:*

Типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272.

- *для другого циклу початкової освіти*

Типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1273 (3, 4 клас).

- Лист МОН України №1/9-344 від 25.05.2018

«Про завершення експертизи освітніх програм»

- Лист Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України №2.2-1250, 2.2-1255 від 21.05.2018

«Формувальне оцінювання учнів 1 класу»

Для базової і повної загальної середньої освіти програма складена з метою впровадження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392

- *для базової середньої освіти* – на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

- *для повної загальної середньої освіти* (10, 11 класи) – на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту". Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 20.02.2002 № 128, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Стратегічна мета розвитку освітнього закладу: створення умов для забезпечення сучасної, доступної та якісної системи освіти відповідно до вимог суспільства, запитів особистості й потреб держави; забезпечення ефективного управління розвитком освітнього закладу.

Завдання діяльності закладу:

1. Забезпечити упровадження інноваційних технологій у дитиноцентричну освітню систему закладу як засобу формування конкурентоспроможної творчої особистості – громадянина України.

2. Забезпечити ефективне використання інформаційних, зокрема мультимедійних та електронних засобів навчання, шляхом створення єдиного інформаційного середовища освітнього осередку.

3. Забезпечити високу якість освіти з метою рівнобічного розвитку, виховання й соціалізації особистості, яка прагне до самовдосконалення й навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації.

Режим роботи – п'ятиденний.

У закладі організовано профільне навчання, профіль – математичний. Заклад має сприятливі умови для забезпечення сучасного рівня освіти. Усі навчальні кабінети оснащені комп'ютерною технікою, мають вихід в Інтернет, що дає можливість ефективно використовувати в навчанні доступні загальноосвітні ресурси.

Особливості роботи закладу ґрунтуються на створенні єдиного інформаційно-освітнього середовища «Школа us.pe.hu» на платформі G Suite for Education, що відповідає вимогам і можливостям школи ЧЧІ століття та приводить систему роботи закладу у відповідність до сучасних умов функціонування закладу освіти і здійснюється за певними напрямками:

- надання консалтингових послуг (обґрунтування перспектив застосування освітніх інновацій НУШ із урахуванням галузей нового Державного стандарту початкової загальної освіти: проектних, біоадекватних і квест-технологій, змішаного навчання, STEAM-підходів, НІТ (нових інформаційних технологій); консультування вчителів із питань упровадження, узагальнення й поширення перспективного професійно-педагогічного досвіду);

- розбудова інформаційно-технологічної інфраструктури системи методичної роботи на основі використання «хмарних» сервісів для створення й функціонування єдиного інформаційно-освітнього середовища «Школа us.pe.hu»;

- розробка й трансляція зразків і технологій інноваційної професійно-педагогічної діяльності в контексті НУШ, нових освітніх ідей (змістовний Е-контент віртуальної асоціації «Нова початкова школа»);

• управління системою науково-методичних і освітніх проєктів, зокрема упровадження та реалізація GREAT PROJECT «Будуємо STEAM – школу разом».

Технічні ресурси: комп'ютерні класи з підключенням до мережі Інтернет, сучасні навчальні кабінети математики й фізики з цифровим обладнанням, 3D-принтер, документ-камери, персональні комп'ютери в навчальних кабінетах, проектори, набори конструкторів, дерев'яних металевих і LEGO надають учням змогу здійснювати проєктну й дослідницьку діяльність, реалізувати завдання моделювання різноманітних процесів і явищ та усвідомлено формувати якісно нові трансдисциплінарні знання.

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Вимоги до осіб, які можуть розпочати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Діти, яким 1 вересня виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати здобуття базової освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.

Загальний обсяг годин по 1-х класах – 700 годин/навчальний рік

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-4-х класів складає 2695 годин/навчальний рік:

- для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,
- для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік,
- для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5–9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік:

- для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік,
- для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік,
- для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,
- для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,
- для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 10-11-х класів складає 2584 годин на рік:

- для 10-х класів – 1292 годин на рік, 38 годин на тиждень,
- для 11-х класів – 1292 годин на рік, 38 годин на тиждень.

Тижневе навантаження складає:

- для 1-х класів – 23 години на тиждень,
- для 2-х класів – 25 години на тиждень,
- для 3-х класів – 26 години на тиждень,
- для 4-х класів – 26 години на тиждень,
- для 5-х класів – 30 години на тиждень,
- для 6-х класів – 34 години на тиждень,
- для 7-х класів – 35 години на тиждень,
- для 8-х класів – 36 години на тиждень,
- для 9-х класів – 36 години на тиждень,
- для 10-х класів – 38 години на тиждень,
- для 11-х класів – 38 години на тиждень.

Детальний розподіл кількості годин між предметами на тиждень поданий у таблицях:

для 1-4 класів – додатки 1-4;

для 5-9 класів – додатки 5-9;

для 10-11 класів – додатки 10-15.

Особливості розподілу годин між предметами інваріантної складової

Здобуття початкової освіти

У навчальних планах 1-4 класів:

освітні галузі "Математика", "Природознавство" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - "Математика", "Природознавство"; освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Я у світі";

освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура";

освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика";

освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Освітня галузь "Мови і літератури" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і читання)", "Іноземна мова" («Англійська мова»).

У 1-3 класах освітня галузь «Мовно-літературна» реалізується у навчальних предметах «Українська мова», «Іноземна мова» та інтегрованому предметі «Я досліджую світ». Вивчення української мови у 1 класі передбачає часовий розподіл програмного матеріалу між предметом «Українська мова» та інтегрованим предметом «Я досліджую світ» (мовно-літературна галузь), відповідно до якого 5 годин на тиждень використовується на вивчення української мови як окремого предмета, 2 години української мови на тиждень включені до інтегрованого предмету «Я досліджую світ» (мовно-літературна галузь). Таким чином, у рамках інтегрованого предмету «Я досліджую світ» розподіл годин між освітніми галузями відбувається наступним чином: мовно-літературна – 2 г. (предмет «Українська мова»), математична – 1 г. (предмет «Математика»), технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережна, громадянська та історична – разом 4 години для 1-го класу, 5 годин – для 2-го класу, 4 години – для 3 класу.

У навчальному плані 2-го класу в інтегрованому предметі «Я досліджую світ» навчальні години (8 год.) розподіляються таким чином: українська мова в інтегрованому курсі – 2 години, математика в інтегрованому курсі – 1 година, інформатика в інтегрованому курсі – 1 година, інтегрований предмет «Я досліджую світ» – 4 години.

У навчальному плані 3 класу навчальні години інтегрованого предмету «Я досліджую світ» (8 год.) розподіляються між освітніми галузями: українська мова в інтегрованому курсі – 2 години, математика в інтегрованому курсі – 1 година, інформатика в інтегрованому курсі – 1 година, інтегрований предмет «Я досліджую світ» - 4 години.

Варіативна складова у 1-4 класах використовується на курсах за вибором: «Математика у вимірі 3D» – 0,5 год., «Російська мова» та на індивідуальні консультації - 0,5 год. **(додатки 1-4)**.

На підставі типової освітньої програми початкової освіти для спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів з інтелектуальними порушеннями складено навчальний план для здобуття освіти за формою педагогічного патронажу у 1 класі.

Здобуття базової освіти

Варіативна складова навчальних предметів закладу для здобуття базової освіти використовується на підсилення предметів інваріантної складової, а саме:

- на вивчення математики у 5-х, 6-х класах – 0,5 годин на тиждень;
- на вивчення алгебри у 7-х, 8-х класах – 1 год., у 9-х класах – 1 год.

На курси за вибором виділяються:

- «Математика у вимірі 3D» в 5-7, класах по 0,5 годин на тиждень;
- «Робототехніка та комп'ютерне моделювання» у 5-х, 7-х класах – по 0,5 годин на тиждень;
- «Математика у вимірі 3D» у 9-х класах по 1 год.;
- «Технологія моделювання простих конструкцій та механізмів» у 8-Б класі – 1 год., у 8-А класі «Модульне оригамі» – 1 год.;

На індивідуальні консультації виділяються:

- у 5-х класах – по 1 год. на тиждень,
- у 6-х класах – по 2 год. на тиждень,
- у 7-х класах – по 1 год. на тиждень,
- у 8-х класах – по 1,5 год. на тиждень.

(додатки 5-9)

На підставі навчального плану, затвердженого в складі освітньої програми закладу, складено навчальний план для здобуття освіти за формою педагогічного патронажу у 9 класі **(додаток 14)**.

Здобуття середньої освіти

Навчальний план передбачає кількість годин на вивчення базових предметів, яка освітньою програмою закладу визначена як обов'язково мінімальна, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання згідно з державними вимогами Державного стандарту.

Профіль навчання в 10-А, 10-Б, 11-А – математичний.

На профільному рівні вивчається алгебра і геометрія (таблиця 3 Типової освітньої програми): алгебра – 6 годин; геометрія – 3 години.

У 10-х, 11-х класах для забезпечення профільного навчання виділяються додаткові години з варіативної складової: на алгебру і початки аналізу – 4 години, на геометрію – 2 години. Додаткові години виділяються також в 11-А кл. на інформатику – 0,5 год. та українську мову – 0,5 год. на тиждень.

Зміст базового предмету «Фізика і астрономія» реалізується за модульним принципом. Розподіл годин між модулем фізики і модулем астрономії здійснюється відповідно до навчальних програм.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, забезпечується вибірково-обов'язковими предметами за вибором учнів, одночасно два предмети: «Інформатика», «Технології». Години, передбачені як вибірково-обов'язкові предмети, діляться між двома обраними предметами.

За рахунок додаткових годин організована робота спеціальних курсів:

- «Робототехніка та комп'ютерне моделювання» – по 1 год. на тиждень для 10-го, 1 – для 11-го класів;
- «Прикладна математика» – по 1 год. в 10-х класах;
- Індивідуальні заняття – 1 год. для 10-го кл., 1,5 год. на тиждень для 11-го кл.

(додатки 10-11).

У 10-В та 11-Б упроваджується філологічний профіль.

На профільному рівні вивчається українська мова і література (таблиця 3 Типової освітньої програми): українська мова – 4 години, українська література – 4 години.

Для забезпечення профільного навчання в 10-В, 11-Б кл. з варіативної складової виділяються додатково на українську мову – 2 години, на українську літературу – 2 години.

У 10-В класі на базові предмети з варіативної складової виділяються години:

алгебра і початки аналізу – 1 год.;

геометрія – 0,5 год.;

мистецтво – 0,5 год.

У 11-Б класі на базові предмети з варіативної складової виділяються години:

алгебра і початки аналізу – 1 год.;

геометрія – 1 год.;

інформатика – 0,5 год.;

мистецтво – 0,5 год.

(додатки 12-13).

Організована робота спеціальних курсів у 10-В, 11-Б класах стилістика української мови – по 1 год.

На підставі навчального плану, затвердженого в складі освітньої програми закладу, складено навчальний план для здобуття освіти за формою педагогічного патронажу в 10 класі **(додаток 15)**.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу закладу загальної середньої освіти за п'ятиденним навчальним тижнем.

4. ОПИС ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ

Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти

Освітня програма закладу початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів, окреслених Типовими освітніми програмами.

Такі *ключові компетентності*, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною *умовою формування компетентностей* є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних

видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Загальні очікувані результати навчання здобувачів освіти при здобутті базової та середньої освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних і незвичайних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування;</p>

		<p>ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння</p>

		важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе

		<p>відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	--

Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
-----------------	------------------------

<p>Екологічна безпека й сталий розвиток</p>	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
<p>Громадянська відповідальність</p>	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<p>Здоров'я і безпека</p>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

5. ПЕРЕЛІК ВАРІАНТІВ ТИПОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ТА МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Навчальні програми, що використовуються в освітньому процесі початкової школи:

1. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б., 1-2 клас, затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272 (використовується в 1-2 класах).

2. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б., 3-4 клас, затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273 (використовується в 3 класі).

Навчальні програми для 4-го класу затверджені наказом МОН України від 05.08.2016 № 948 «Про затвердження змін до навчальних програм для 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів:

- Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи.

- Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи.

- Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи.

- Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи.

- Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи.

- Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи.

- Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи.

- Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи.

- Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи.

- Іноземна мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи.

- Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи.

Перелік навчальних програм, що використовуються для здобуття базової та повної загальної середньої освіти.

5-9 класи

- Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика, 5-9 класи», затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;

- Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова, 5-9 класи», затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;

- Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література, 5-9 класи», оновлення програми відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України № 52 від 13.01.2017 р та №201 від 10.02.2017 р., зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 №804;

- Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України, 5-9 класи», затвердженими наказом МОН від 21.02.2019 № 236;

- Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Всесвітня історія, 7-9 класи», затверджена наказом МОН від 07.06.2017 №804;
- Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика, 7-9 класи», затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
- Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія, 7-9 класи», затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
- Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія, 6-9 класи», затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
- Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика, 5-9 класи», затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
- Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов «Іноземні мови, 5-9 класи (Англійська мова)», затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
- Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія, 6-9 класи», затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
- Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література, 5-9 класи, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
- Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво, 5-9 класи», затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
- Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання, 5-9 класи», затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
- Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Природознавство, 5 клас», затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
- Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я, 5-9 класи», затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
- Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура, 5-9 класи», затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407;
- Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи правознавства, 9 клас», затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
- Навчальна програма з основ правознавства для 9 класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;

- Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Російська мова» з навчанням українською мовою (початок вивчення з 1 класу), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.

10-11 класи

- Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання «Українська мова, 10-11 класи, рівень стандарту», затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407;

- Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література, 10-11 класи, рівень стандарту», затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407;

- Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія, 10-11 класи», затверджені наказом МОН України від 21.02.2019 № 236;

- Навчальна програма інтегрованого курсу для 10 класів загальноосвітніх навчальних закладів «Громадянська освіта» зі змінами та доповненнями, затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407;

- Програма «Зарубіжна література» для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання (рівень стандарту) зі змінами та доповненнями, затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407;

- Навчальна програма «Захист Вітчизни» для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (рівень стандарт), затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407;

- Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов «Іноземні мови, 10-11 класи (Англійська мова)», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 407;

- Навчальна програма «Інформатика» вибірково-обов'язкового предмету для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту), затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408;

- Навчальна програма з математики (Алгебра і початки аналізу та геометрія) для учнів загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту), затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407;

- Програма «Технології» для загальноосвітніх навчальних закладів, 10-11 класи (рівень стандарту), затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408;

- Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура, 10 – 11 класи (рівень стандарту)», затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407;

- Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Хімія, 10 – 11 класи (рівень стандарту)», затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407;

- Навчальні програми «Фізика і астрономія» для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту, профільний рівень (авторський колектив під керівництвом Ляшенка О. І.), затверджені наказом Міністерства освіти і науки України № 1539 від 24.11.2017;

- Навчальні програми «Фізика. 10-11 класи. Рівень стандарту. Профільний рівень» для закладів загальної середньої освіти (авторський колектив Локтева

В.М.), затверджені наказом Міністерства освіти і науки України № 1539 від 24.11.2017;

- Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Біологія і екологія, 10 – 11 класи (рівень стандарту)», затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407;

- Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Географія, 10 – 11 класи (рівень стандарту)», затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407.

6. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Повна загальна середня освіта може здобуватися за очною (денною), дистанційною, мережевою, сімейною (домашньою) формою чи формою педагогічного патронажу.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок;
- урок-проект;
- інтегрований урок;
- музейний урок;
- урок на природі;
- урок за технологією змішане навчання;
- урок дослідження.

Також *формами організації освітнього процесу* можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемні уроки, відео-уроки, прес-конференції, оглядові конференції, оглядові екскурсії, консультації, заліки, співбесіди, екскурсії, ділові ігри тощо.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття, заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Інформаційні ресурси

У школі створена *платформа інформаційно-освітнього середовища* «Школа us.pe.hu» на основі G Suite for Education, що дало можливість організувати дистанційне навчання на сучасних умовах. Ефективно використовуються сервіси «Classroom» і «Meet». Дистанційним навчанням на єдиній шкільній платформі охоплені учні 1-11 класів. Завдяки приєднанню до єдиного освітнього середовища «Школа us.pe.hu» ефективно впроваджуються технології змішаного навчання, технологія «Перевернутий клас». Шкільний музей, освітні сайти, імітаційні тренажери, віртуальні лабораторії, інтерактивні музеї, ресурсна база міжпредметного лабораторного комплексу Національного центру «Мала академія наук України» «МАНЛаб», інноваційний освітній проект всеукраїнського рівня «Я – дослідник» - доповнення до традиційних засобів навчання, забезпечують рівний доступ до якісної освіти молоді різних вікових груп, дають можливість використання різних форм навчання, створюють позитивну мотивацію до опанування учнями STEAM-дисциплін, сприяють колективній навчальній діяльності всіх суб'єктів освітнього процесу. Одним із актуальних напрямів модернізації та інноваційного розвитку природничо-математичного, гуманітарного профілів освіти виступає *STEAM-орієнтований підхід* до навчання, що дає можливість в освітній програмі забезпечити формування ключових компетентностей.

STEAM-освіта – це категорія, яка визначає відповідний педагогічний процес (технологію) формування й розвитку розумово-пізнавальних і творчих якостей молоді, рівень яких визначає конкурентну спроможність на сучасному ринку праці: здатність і готовність до розв'язання комплексних задач (проблем), критичного мислення, творчості, когнітивної гнучкості, співпраці, управління, здійснення інноваційної діяльності.

Залучення до STEAM може підтримати не лише розвиток креативного мислення та формування компетентності дослідника, а й сприяти кращій соціалізації особливості, розвиваючи такі навички:

- співробітництво (плідна співпраця з товаришами по команді може бути складнішим завданням, ніж завдання фактичне, а для досягнення інноваційних результатів і вирішення складних завдань у команді мають працювати особистості з різним науковим і технічним бекграундом);
- комунікативність (навчання в області STEAM надає широкі можливості для спілкування «один на один», «один-до-багатьох»);

- творчість (креатив може вдихнути нове життя в будь-який науковий і технологічний проект, продемонструвати його ще не розкриті можливості).

Стрижневі напрямки впровадження головного проєкту закладу «Будуємо STEAM-школу разом»

1. Забезпечення інтеграції освітнього процесу, що є особливою формою наскрізного STEAM-навчання.

Освоєння даного напрямку відбувається головним чином у вигляді проведення уроків на всіх освітніх етапах.

Саме математика виступає тією зв'язуючою ланкою. Яка поєднує не тільки природничо-математичні науки між собою, а також ці предмети з предметами гуманітарного циклу.

Математика в школі забезпечує зв'язок таких складових STEAM-освіти як наука, технологія, інженерія. Інтегровані уроки, на яких поєднується математика, інформатика, фізика, хімія, географія, а також математика й зарубіжна література, англійська мова й математика, піднімають освіту в закладі на новий рівень.

2. Формування життєвих компетентностей.

Саме завдяки впровадженню підходів STEAM ми забезпечуємо гармонійне об'єднання в єдину систему основних ключових компетентностей Концепції Нової української школи, а саме:

- математичної грамотності,
- компетентності в природничих науках і технологіях,
- уміння навчатися впродовж життя,
- соціальних і громадянських компетенцій,
- спілкування державною та іноземними мовами.

3. Організація науково-дослідницької діяльності що реалізується і в урочній і в позаурочній діяльності.

4. Забезпечення навчання через дію.

Вивчається курс за вибором «Математика у вимірі 3D» за авторськими програмами, які затверджені вченою радою Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Розділи «Математика + будівництво», «Математика + судобудівництво», «Математика + авіабудівництво», «Математика + робототехніка» сприяють розвитку інженерних здібностей і готують учнів до свідомого вибору STEAM-професії в майбутньому.

7. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Система внутрішнього забезпечення оцінювання якості складається з наступних компонентів:

- аналіз навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності;

- аналіз матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності;
- перевірка якості проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- аналіз створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-3 класах підлягають формувальному оцінюванню та підсумковому, у 4 класах – поточному та підсумковому оцінюванню.

Формувальне оцінювання учнів 1 класу проводиться відповідно до Методичних рекомендацій щодо формувального оцінювання учнів 1 класу (листи МОН №2.2-1250 від 18.05.2018 та №2.2-1255 від 21.05.2018).

Формувальне оцінювання учнів 2 класу проводиться відповідно до Методичних рекомендацій щодо формувального оцінювання учнів 2 класу (наказ МОН України №1154 від 27.08.2019).

Формувальне та підсумкове оцінювання учнів 3 класу проводиться відповідно до Методичних рекомендацій щодо формувального оцінювання учнів 3 класу (наказ МОН України №1146 від 16.09.2020).

Формувальне оцінювання допомагає відстежувати особистісний розвиток здобувачів освіти і хід опановування ними навчального досвіду як основи компетентності, вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію особистості.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове (тематичного та завершального) оцінювання, під час якого навчальні досягнення здобувачів освіти співвідносяться з очікуваними результатами навчання, визначеними Типовою освітньою програмою.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

Основними видами оцінювання учнів 5-11 класів є поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація.

Оприлюднення результатів контролю здійснюється відповідно до вищезазначених нормативних документів.

Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом **державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах**, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання. Критерії оцінювання та очікувані результати освітньої діяльності учнів є обов'язковою складовою навчальної програми предмета. На початку вивчення теми вчитель повинен ознайомити учнів із системою та критеріями її оцінювання.

Оцінювання учнів відбувається на основі державних критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів школи.

Шкала оцінювання якості освіти учнів 5-11 класів

Шкала оцінювання побудована з урахуванням підвищення рівня особистих досягнень учня. Передбачено, що при оцінюванні вчитель має враховувати рівень досягнень учня, а не ступінь його невдач, до того певним чином спонукала попередня система оцінювання. Критерії оцінювання ґрунтуються на позитивному принципі, за якого оцінки не поділяються на ті, що виконують заохочувальну і каральну функції. При цьому перевідними є всі оцінки 12-бальної системи оцінювання, які виставляються у відповідний документ про освіту.

Залежно від ступеня компетентності учня розрізняють чотири рівні навчальних досягнень: низький (рецептивно-продуктивний); середній (репродуктивний); достатній (конструктивно-варіативний); високий (творчий). У загально дидактичному плані ці рівні визначаються такими характеристиками: низький - характеризується дифузно-розсіяним уявленням про предмети та явища, на основі якого учень може відрізнити їх від інших; середній - учень вказує на ознаки поняття (явища), здатний вирішувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; достатній - характеризується знанням суттєвих ознак понять (явищ), учень оперує ними, тобто вирішує стандартні завдання, однак його розуміння пов'язане з одиничними образами, не узагальнене, школяр не вміє переносити знання і використовувати їх в інших ситуаціях; високий - характеризується засвоєнням не лише суттєвих ознак поняття, а і його зав'язків з іншими, знання узагальнені, системні, учень здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях, його навчальна діяльність має дослідний характер.

Названі критерії дають змогу оцінювати навчальні досягнення учнів за 12-бальною системою оцінювання таким чином.

Шкала критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
----------------------------	------	---

Початковий	1	Учень може розрізняє об'єкти вивчення і відтворити деякі елементи
	2	Учень фрагментарно відтворює незначну частину матеріалу, нечітко уявляє об'єкт вивчення, здатний до елементарного викладу думки
	3	Учень відтворює менше половини навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
Середній	4	Учень знає приблизно половину навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснення вчителя, повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учень розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учень виявляє розуміння основних положень матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою вчителя здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки. Вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком
Достатній	7	Учень правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні навчальні дії
	8	Знання учня є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями
	9	Учень вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації
Високий	10	Учень володіє глибокими і міцними знаннями, використовує їх у нестандартних ситуаціях. Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, критично оцінює нові факти, явища, ідеї
	11	Учень володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них
	12	Учень має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї. Розвиває свої обдарування й нахили

Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Результати освітньої діяльності учнів на всіх етапах освітнього процесу не обмежуються знаннями, уміннями, навичками. Метою навчання є сформовані компетентності як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

Оцінювання якості знань здобувачів освіти закладу здійснюється відповідно до «Загальних критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які в обов'язковому порядку розміщені на веб-сторінці закладу, виходять із чинних нормативно-правових актів в освіті на даний період.

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до:

- Орієнтовних вимог до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України №1009 від 19 серпня 2016 року;

- Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН молодьспорт № 329 від 13.04.2011 року.

- **Критерії оцінювання** навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Основними **функціями оцінювання навчальних досягнень учнів** є:

- контролююча - визначає рівень досягнень кожного учня, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;

- навчальна - сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;

- діагностико-коригувальна - з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;

- стимулювально-мотиваційна - формує позитивні мотиви навчання;

- виховна - сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради школи.

**Навчальний план
для початкової школи, 1 клас, з навчанням українською мовою
2021/2022 навчальний рік**

Навчальні плани	Кількість годин на тиждень
	1
Українська мова	5
Англійська мова	2
Математика	3
Я досліджую світ	7
Українська мова	2
Математика	1
Я досліджую світ	4
Образотворче мистецтво	1
Музичне мистецтво	1
Фізична культура	3
Додаткові години на проведення курсів за вибором, індивідуальних консультацій, групових занять	1
Математика у вимірі 3D	0,5
Російська мова	0,5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	20
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складової, що фінансується з бюджету	23

Навчальний план
для початкової школи, 2 клас, з навчанням українською мовою
2021/2022 навчальний рік

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
	2
Українська мова	5
Англійська мова	3
Математика	3
Я досліджую світ	8
Українська мова	2
Математика	1
Інформатика	1
Я досліджую світ	4
Образотворче мистецтво	1
Музичне мистецтво	1
Фізична культура	3
Усього	21+3
Додаткові години на проведення курсів за вибором та групових занять	1
Математика у вимірі 3D	0,5
Російська мова	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складової, що фінансується з бюджету	25

**Навчальний план
для початкової школи, 3 клас, з навчанням українською мовою
2021/2022 навчальний рік**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
	3
Українська мова	5
Англійська мова	3
Математика	3
Я досліджую світ	8
Українська мова	2
Математика	1
Інформатика	1
Я досліджую світ	4
Образотворче мистецтво	1
Музичне мистецтво	1
Фізична культура	3
Усього	21+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	2
Математика у вимірі 3D	0,5
Російська мова	0,5
Індивідуальні консультації	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіантної складових, що фінансується	26

**Навчальний план
для початкової школи, 4 клас, з навчанням українською мовою
2021/2022 навчальний рік**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
	4
Українська мова	5
Англійська мова	3
Математика	3
Я досліджую світ	8
Українська мова	2
Математика	1
Інформатика	1
Я досліджую світ	4
Образотворче мистецтво	1
Музичне мистецтво	1
Фізична культура	3
Усього	21+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій	2
Математика у вимірі 3D	0,5
Російська мова	0,5
Індивідуальні консультації	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету	26

**Навчальний план
для учнів 5-х класів, з навчанням українською мовою
2021/2022 навчальний рік**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		5
Мови і літератури	Українська мова	3,5
	Українська література	2
	Англійська мова	3
	Зарубіжна література	2
	Російська мова	2
Суспільствознавство	Історія України (Вступ до історії)	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Математика	Математика	4+0,5
Природознавство	Природознавство	2
Технології	Трудове навчання	2
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		25,5+3+0,5 29+0,5/28+0,5
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи та консультації		2,5
Навчальні предмети		0,5
Факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2
Математика у вимірі 3D		0,5
Робототехніка		0,5
Індивідуальні консультації		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28
Усього		28 + 3 31

**Навчальний план
для учнів 6-х класів, з навчанням українською мовою
2021/2022 навчальний рік**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		6
Мови і літератури	Українська мова	3,5
	Українська література	2
	Зарубіжна література	2
	Англійська мова	2
	Російська мова	2
Суспільствознавство	Інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України»	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Математика	Математика	4+0,5
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
Технології	Трудове навчання	2
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		30,5+0,5
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5
Навчальні предмети		0,5
Факультативи, курси за вибором		3
Математика у вимірі 3D		0,5
Географія рідного краю		0,5
Індивідуальні заняття та консультації		2
Гранично допустиме навчальне навантаження		31
Усього		31+3
		34

**Навчальний план
для учнів 7-х класів, з навчанням українською мовою
2021/2022 навчальний рік**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		7
Мови і літератури	Українська мова	2,5
	Українська література	2
	Англійська мова	2
	Зарубіжна література	2
	Російська мова	2
Суспільствознавство	Історія України	1+0,5
	Всесвітня історія	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Математика	Алгебра	2 +0,5
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2/1
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		29 +3 +1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття, консультації		3
Навчальні предмети		1
Факультативи, курси за вибором		2
Математика у вимірі 3D		0,5
Робототехніка		0,5
Індивідуальні консультації		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		32
Усього		32 + 3
		35

**Навчальний план
для учнів 8-х класів, з навчанням українською мовою
2021/2022 навчальний рік**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		8
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Англійська мова	3
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1/2
	Всесвітня історія	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2+1
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		32,5+1
		29,5+3+1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5
Навчальні предмети		1
Факультативи, курси за вибором		2,5
Індивідуальні заняття		1,5
Технологія моделювання простих конструкцій		0,5
Модульне оригамі		0,5
Усього (без урахування поділу класів на групи)		31,5+3
Гранично допустиме навантаження на 1 учня		33
Усього фінансується		33+3
		36

**Навчальний план
для учнів 9-х класів, з навчанням українською мовою
2021/2022 навчальний рік**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		9
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова	2
	Російська мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2+1
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		31+3+1
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття, консультації		2
Навчальні предмети		1
Факультативи, курси за вибором		1
Математика у вимірі 3D		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Усього		33+3

**Навчальний план
для учнів 10-го класу, з навчанням українською мовою
2021/2022 навчальний рік**

Предмети	Кількість годин на тиждень
	10
Базові предмети	27
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Алгебра і початки аналізу	2+4
Геометрія	1+2
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3
Інформатика	2,5
Технології	0,5
Усього	30+6
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси, індивідуальні заняття	8
Профільні предмети:	6
Алгебра	4
Геометрія	2
Спеціальні курси, індивідуальні заняття	2
Робототехніка та комп'ютерне моделювання	1
Прикладна математика	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33
Усього фінансується	38

**Навчальний план
для учнів 11-го класу, з навчанням українською мовою
2021/2022 навчальний рік**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
	11
Базові предмети	26
Українська мова	2+0,5
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Алгебра і початки аналізу	2+4
Геометрія	1+2
Біологія й екологія	2
Географія	1
Фізика й астрономія	4
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Усього	26
Вибірково-обов'язкові предмети	3
Інформатика	2+0,5
Технології	1
Разом	29+7
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси, індивідуальні заняття	9
Профільні предмети:	6
Алгебра	4
Геометрія	2
Навчальні предмети: Українська мова – 0,5 Інформатика – 0,5	1
Спеціальні курси, факультативні курси, індивідуальні заняття	2
Робототехніка та комп'ютерне моделювання	1
Індивідуальні заняття	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	33 (+3)
Усього фінансується	38

**Навчальний план
для учнів 10-го класу, з навчанням українською мовою,
профіль філологічний
2021/2022 навчальний рік**

Предмети	Кількість годин на тиждень
	10-В
Базові предмети	27
Українська мова	2+2
Українська література	2+2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2
Історія України	2/1
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Алгебра і початки аналізу	2+1
Геометрія	1+0,5
Біологія і екологія	2
Географія	2/1
Фізика і астрономія	3
Хімія	1/2
Фізична культура	3
Захист України	1/2
Вибірково-обов'язкові предмети	3
Інформатика	2
Мистецтво	1+0,5
Усього	30+6
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси, індивідуальні заняття	8
Профільні предмети, базові предмети:	6
Українська мова	2
Українська література	2
Мистецтво	0/1
Алгебра і початки аналізу	1
Геометрія	1/0
Спеціальні курси, індивідуальні заняття	2
Індивідуальні заняття	1
Стилістика української мови	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33
Усього фінансується	38

**Навчальний план
для учнів 11-го класу, з навчанням українською мовою,
профіль філологічний
2021/2022 навчальний рік**

Предмети	Кількість годин на тиждень
	11-Б
Базові предмети	26
Українська мова	2+2
Українська література	2+2
Зарубіжна література	1+0,5
Англійська мова	2
Історія України	1/2+0,5
Всесвітня історія	1
Алгебра і початки аналізу	2+1
Геометрія	1+0,5
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика і астрономія	4
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	2/1
Усього	26
Вибірково-обов'язкові предмети	3
Інформатика	2+0,5
Мистецтво	1
Разом	29+7
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси, індивідуальні заняття	9
Профільні предмети, навчальні предмети:	7
Українська мова	2
Українська література	2
Алгебра і початки аналізу	1
Геометрія	1
Інформатика	0,5
Мистецтво	0,5
Спеціальні курси, індивідуальні заняття	2
Стилістика української мови	1
Індивідуальні заняття	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33 (+3)
Усього фінансується	38

**Навчальний план
для здобуття освіти за формою педагогічного патронажу
з навчанням українською мовою 9 клас
2021/2022 навчальний рік**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		9
Мови і літератури	Українська мова	1
	Українська література	0,5
	Іноземна мова	1
	Російська мова	1
	Зарубіжна література	0,5
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	0,5
	Основи правознавства	0,5
Мистецтво	Мистецтво	0,5
Математика	Алгебра	1
	Геометрія	1
Природознавство	Біологія	0,5
	Географія	0,5
	Фізика	0,5
	Хімія	0,5
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	0,5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	1
Разом		14

Навчальний план
для здобуття освіти за формою педагогічного патронажу
з навчанням українською мовою, 10 клас,
2021/2022 навчальний рік

Предмети	Кількість годин на тиждень
	10
Українська мова	2
Українська література	1
Зарубіжна література	1
Англійська мова	1
Історія України	1
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	0,5
Алгебра і початки аналізу	2
Геометрія	1
Біологія і екологія	1
Географія	1
Фізика і астрономія	0,5
Хімія	0,5
Фізична культура	-
Захист України	0,5
Вибірково-обов'язкові предмети	
Інформатика	1
Мистецтво	1
Усього	16

Навчальний план
для здобуття освіти за формою педагогічного патронажу
з навчанням українською мовою,
1 клас, 2021/2022 навчальний рік

Освітні галузі	Предмети	1 клас
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	2
Математична	Математика	2
Природнича Соціальна і здоров'язберезувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	1
Технологічна Інформатична	Трудове навчання	0,5
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,25
	Музичне мистецтво	0,25
Фізкультурна	Фізична культура	
Корекційно-розвиткова робота	Розвиток мовлення	2
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	0,5
	Соціально-побутове орієнтування	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		10